

Målnummer:	5315-04	Avdelning:	2
Avgörandedatum:	2005-02-08		
Rubrik:	En kronofogdemyndighets beslut avseende sekretessmarkering av uppgifter i utsöknings- och indrivningsdatabasen har inte ansetts överklagbart.		
Lagrum:	<ul style="list-style-type: none">• 9 kap. 19 § första och tredje styckena, 15 kap. 3 § första stycket och 7 § första stycket sekretesslagen (1980:100)• 3 kap. 4 § lagen (2001:184) om behandling av uppgifter i kronofogdemyndigheternas verksamhet• 2 kap. 15 § och 16 § tryckfrihetsförordningen (1949:105)		
Rättsfall:	RÅ 1990 not. 478		

REFERAT

R.S. registrerades den 29 januari 2003 i utsöknings- och indrivningsdatabasen dels för en skuld avseende tillkommande skatt för taxeringsåret 1995, dels för en skuld avseende tillkommande skatt för taxeringsåret 1996. R.S. yrkade hos Kronofogdemyndigheten i Jönköping i första hand att de registrerade uppgifterna skulle tas bort ur databasen och i andra hand att de skulle sekretessmarkeras. Kronofogdemyndigheten avslag begäran i beslut den 31 mars 2003.

R.S. överklagade beslutet och yrkade att länsrätten skulle bifalla hans ansökan om rättelse alternativt sekretessmarkering av uppgifter i utsöknings- och indrivningsdatabasen. R.S. åberopade vad han tidigare anfört hos kronofogdemyndigheten och tillade följande. Som anges i förarbetena gäller att om en person inom viss tid blir föremål för flera ansökningar under en tvåårsstid denne inte skall omfattas av sekretesskyddet (prop. 2000/01:33 s. 190 f.). Det kan inte vara lagstiftarens mening att detta uttalande skall tolkas på det sätt som kronofogdemyndigheten nu gjort, med följd att uppgifterna om honom inte ens skall sekretessbeläggas.

Kronofogdemyndigheten vidhöll att uppgifterna i databasen inte var felaktiga och att uppgifterna därför inte skulle tas bort ur databasen. Kronofogdemyndigheten vidhöll även att de båda målen inte skulle sekretessmarkeras i databasen.

Länsrätten i Jönköpings län, (2003-05-08, ordförande Robsahm) yttrade: Länsrätten finner att målet kan tas upp till omedelbart avgörande. - Bakgrund och tillämpliga lagrum framgår av det överklagade beslutet. Länsrätten delar kronofogdemyndighetens uppfattning att de registrerade uppgifterna i utsöknings- och indrivningsdatabasen är korrekta. - Vad gäller frågan om sekretessmarkering gör länsrätten följande bedömning. Även om det formellt sett rör sig om två ärenden hos kronofogdemyndigheten har skattekraven uppkommit i ett sammanhang genom domar i kammarrätten. Det kan därför inte anses att R.S. vid två tillfällen under en tvåårsperiod varit försumlig vad gäller att i tid betala sin skatt. Länsrätten anser därför att det finns skäl att sekretessmarkera uppgifterna i databasen. R.S:s yrkande i den delen skall således bifallas. - Uppgifterna som förekommer om R.S. i utsöknings- och indrivningsdatabasen skall inte rättas. Däremot skall uppgifterna åsättas sekretessmarkering.

Kronofogdemyndigheten yrkade att kammarrätten, med ändring av länsrättens

dom, skulle besluta att de aktuella uppgifterna om R.S. inte skulle sekretessmarkeras i utsköknings- och indrivningsdatabasen. Till stöd för sin talan åberopade kronofogdemyndigheten vad som anförts i länsrätten samt tillade i huvudsak följande. Ändamålet med databasen är primärt att tillhandahålla den information som behövs i kronofogdemyndigheternas verksamhet vid verkställighet enligt utskökningsbalken eller annan författning. Databasen är inte något belastningsregister innehållande betalningsanmärkningar. Att kreditupplysningsföretag med stöd av särskild lagstiftning sammanställer uppgifter ur bl.a. den aktuella databasen är en annan sak. - I förevarande fall är fråga om två mål (skuld 1 och 2) som registrerades i databasen den 29 januari 2003. Målen avser tillkommande skatt för två taxeringsår; 1995 respektive 1996. Betalningsskyldigheten har fastställts av kammarrätten i två domar (exekutionstitlar). Ansökan om indrivning har begärts med stöd av dessa domar. Vid sådant förhållande registreras två mål i databasen i enlighet med grundläggande principer för målregistrering. Länsrättens slutsats är inte överensstämmande med lagstiftarens intentioner med lagändringen i 9 kap. 19 § sekretesslagen (1980:100). Uppgifterna om de två aktuella målen skall inte omfattas av sekretess, eftersom två mål har registrerats inom en tvåårsperiod i databasen.

R.S. bestred bifall till överklagandet och anförde bl.a. följande. Syftet med registreringsystemet torde vara att registrera personer då betalningsförsummelse beror på bristande betalningsvilja eller betalningsoförmåga. Länsrättens slutsats är helt i enlighet med vad lagstiftaren avsett. Det bör dessutom beaktas att en registrering i databasen är en tämligen ingripande åtgärd för den enskilde.

Kammarrätten i Jönköping (2004-07-12, Falkelius, Velinder) yttrade: Vid behandling av personuppgifter i kronofogdemyndigheternas verksamhet vid t.ex. indrivning tillämpas lagen (2001:184) om behandling av uppgifter i kronofogdemyndigheternas verksamhet. Av 1 kap. 3 § nämnda lag framgår bl.a. att de grundläggande kraven på behandling av personuppgifter som uppställs i 9 § personuppgiftslagen (1998:204) gäller för kronofogdemyndigheterna. Kraven avser bl.a. att de behandlade personuppgifterna skall vara riktiga samt adekvata och relevanta i förhållande till ändamålen med behandlingen. Av 9 kap. 19 § första stycket sekretesslagen framgår att sekretess bl.a. gäller inom exekutionsväsendet i mål eller ärende angående utsköknings- och indrivning för uppgift om enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon honom närstående lider skada eller men. Sekretessen gäller dock bl.a. inte uppgift om förpliktelse som avses med den sökta verkställigheten i ett avslutat mål, om verkställighet för annan förpliktelse söks inom två år eller om verkställighet tidigare sökts och uppgiften inte är äldre än två år. Enligt tredje stycket gäller motsvarande sekretess i myndighets verksamhet som avser förande av eller uttag ur utsköknings- och indrivningsdatabasen enligt lagen om behandling av uppgifter i kronofogdemyndigheternas verksamhet för uppgift som har tillförts databasen. - I förarbetena till stadgandet anför regeringen bl.a. följande. En avvägning måste göras mellan hänsynen till den personliga integriteten och intresset av en effektiv kreditupplysningsverksamhet. Övervägande skäl talar för att om en person vid ett enstaka tillfälle registreras hos kronofogdemyndigheten bör sekretess gälla för uppgiften som därmed inte bör få användas för kreditupplysning när skulden har betalats. Om en skuld betalats innan kronofogdemyndigheten fattat beslut om utmätning eller konstaterat att gäldenären saknar utmättningsbara tillgångar kommer sekretess att gälla för samtliga uppgifter om gäldenären. (---). Om en person inom viss tid blir föremål för flera ansökningar om verkställighet bör även uppgifter om skulder som är betalda få användas i kreditupplysningsverksamheten. Undantag bör därför göras från den föreslagna bestämmelsen om sekretess så att uppgifter i dessa fall får lämnas ut och användas av kreditupplysningsföretagen. Enligt regeringens mening får uppgifter om tidigare skulder anses vara nödvändiga, adekvata och relevanta när ansökan om verkställighet görs i mer än ett fall

under en tvåårsperiod (prop. 2000/01:33 s. 190 f.). - Kammarrätten gör följande bedömning. - Skatteverket har hos kronofogdemyndigheten sökt verkställighet av två obetalda skulder avseende tillkommande skatt. Skulderna har fastställts genom två domar meddelade av kammarrätten. Domarna, som var för sig utgör en exekutionstitel, avser två olika taxeringsår. Hos kronofogdemyndigheten har registrerats två mål. - Det kan således konstateras att R.S. ostridigt blivit föremål för två ansökningar om verkställighet hos kronofogdemyndigheten inom en tvåårsperiod. Kammarrätten finner därför, även med beaktande av att de två skulderna för tillkommande skatt avser samma sakomständigheter, att uppgifterna i databasen inte skall omfattas av sekretess i enlighet med vad som framgår av de ovan angivna bestämmelserna i sekretesslagen. - Med bifall till överklagandet ändrar kammarrätten länsrättens dom och bestämmer att de aktuella uppgifterna om R.S., vilka registrerats i utsöknings- och indrivningsdatabasen, inte skall omfattas av sekretess enligt 9 kap. 19 § sekretesslagen.

Kammarrättsrådet Grip, referent, var skiljaktig och anförde: Frågan i målet gäller om de uppgifter om förpliktelser som beträffande R.S. registrerades i kronofogdemyndighetens databas den 29 januari 2003 skall omfattas av sekretess eller inte. - Den bestämmelse som därvid är tillämplig utgörs av 9 kap. 19 § första och tredje stycket sekretesslagen, vars lydelse framgår av majoritetens redovisade skäl. Lagrummet ifråga har sin nuvarande utformning sedan den 1 oktober 2001, då sekretessen förstärktes med ett omvänt skaderekvisit. I sitt förslag till lagändringen ifråga hade ifrågavarande utredning föreslagit att uppgifter i ett avslutat mål alltid skulle omfattas av sekretess. Med anledning härav uttalade regeringen i prop. 2000/01:33 (s. 190 och 225) bl.a. följande. - "Utredningens förslag . . . innebär att det inte kommer att framgå av en kreditupplysning att en person vid upprepade tillfällen betalat först sedan skulden överlämnats till kronofogdemyndigheten. Detta kan inte anses tillfredsställande. Som kreditupplysningsföretagen m.fl. anfört är det väsentligt att det framgår av en kreditupplysning om en person har tidigare betalningsanmärkningar. Upprepade betalningsförsummelse kan vara en indikation på bristande förmåga eller vilja att betala. ... Uppgifter om att en potentiell kund upprepade gånger har förekommit i kronofogdemyndighetens register är viktiga att få ta del av för t.ex. en leverantör i ett tilltänt affärsförhållande även om de restförda skulderna är betalda eller på annat sätt avslutade. - I vissa fall kan det dock vara fråga om mål där betalningsförsummelsen beror antingen på omständigheter som gäldenären inte rådde över eller på missförstånd från hans sida. Anledningen till försummelsen är med andra ord inte gäldenärens bristande betalningsvilja eller betalningsförmåga. I dessa fall är det också oftast fråga om en enstaka betalningsförsummelse. - - - Om en person varit föremål för ansökan om verkställighet vid flera tillfällen under en period om två år, omfattas inte uppgifter om de sökta förpliktelserna av sekretess. Uppgifter om att en person har flera ansökningar om verkställighet registrerade hos kronofogdemyndigheten är av stor betydelse främst i kreditupplysningsverksamheten." - De i målet aktuella skulderna är hänförliga till två lagakraftvunna domar i två taxeringsmål, avseende två olika taxeringsår. Målen gällde samma fråga och identiska sakförhållanden och behandlades i ett sammanhang. R.S. hade erhållit anstånd med betalning av skatterna, vilket upphörde i och med att domarna vann laga kraft. Skattemyndighetens efterföljande hantering av skatteskulderna skedde i ett sammanhang. Således sattes förfallodagen för betalningen av de båda skulderna till den 10 december 2002, betalningspåminnelser sändes ut samtidigt och som ny förfallodag för båda skulderna bestämdes den 15 januari 2003. Båda skulderna restfördes den 27 januari 2003. - Enligt min mening kan bestämmelsen i 9 kap. 19 § sekretesslagen om undantag från sekretess - vilket i enlighet med ovanstående förarbetsuttalande skall tillämpas då fråga är om betalningsförsummelse vid upprepade tillfällen - inte anses ta sikte på en situation som den i målet aktuella. De beträffande R.S:s förpliktelser registrerade, i målet aktuella, uppgifterna skall därför omfattas av sekretess. - Till följd härav skall kronofogdemyndighetens överklagande lämnas utan bifall.

R.S. överklagade kammarrättens dom och yrkade att länsrättens dom skulle fastställas.

Regeringsrätten (2005-02-08, Nordborg, Eliason, Wennerström, Almgren, Fernlund) yttrade: Skälen för Regeringsrättens avgörande. Utsöknings- och indrivningsdatabasen regleras i 2 kap. 1-6 §§ lagen om behandling av uppgifter i kronofogdemyndigheternas verksamhet. Databasen innehåller bl.a. uppgifter som behövs i kronofogdemyndigheternas verksamhet för verkställighet enligt utsökningsbalken och vid indrivning av statliga fordringar.

Enligt 9 kap. 19 § första stycket sekretesslagen gäller sekretess inom exekutionsväsendet i mål eller ärende angående utsökning och indrivning samt i verksamhet enligt lagen (1986:436) om näringsförbud, för uppgift om enskilda personliga eller ekonomiska förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon honom närstående lider skada eller men. Sekretessen gäller dock inte uppgift om förpliktelse som avses med den sökta verkställigheten i ett pågående mål, eller i ett avslutat mål, om verkställighet för annan förpliktelse söks inom två år eller om verkställighet tidigare söktes och uppgiften inte är äldre än två år. Enligt paragrafens tredje stycke gäller motsvarande sekretess i myndighets verksamhet som avser förande eller uttag ur utsöknings- och indrivningsdatabasen enligt lagen om behandling av uppgifter i kronofogdemyndigheternas verksamhet för uppgift som har tillförts databasen.

Av 2 kap. 16 § tryckfrihetsförordningen framgår att anteckning om hinder att lämna ut allmän handling får göras endast på handling som omfattas av bestämmelse om sekretess. I de kompletterande föreskrifterna i 15 kap. 3 § första stycket sekretesslagen anges att om det kan antas att hinder mot utlämnande av uppgift i allmän handling föreligger enligt bestämmelse i sekretesslagen eller annan författning, får myndighet utmärka detta genom särskild anteckning innehållande vissa i bestämmelsen angivna uppgifter. Lagstiftningen om s.k. hemligstämpel är inte närmare anpassad till elektroniska handlingar, men även vad gäller sådana handlingar har sedan lång tid ett förfarande med s.k. sekretessmarkering tillämpats (se SOU 2003:99 Del 1 s. 203 ff.).

Sekretessmarkering i utsöknings- och indrivningsdatabasen sker enligt vad som upplysts i målet maskinellt med utgångspunkt i de kriterier för sekretess som finns i 9 kap. 19 § sekretesslagen.

I målet aktualiseras frågan om kronofogdemyndighetens beslut att inte åsätta de i utsöknings- och indrivningsdatabasen registrerade uppgifterna någon sekretessmarkering är överklagbart.

En sekretessmarkering av en uppgift är inte något bindande avgörande av sekretessfrågan utan utgör enbart en påminnelse om behovet av en noggrann sekretessprövning för det fall fråga om utlämnande av uppgiften uppkommer. Sekretessprövningen sker först sedan uppgiften begärts utlämnad. Även en sekretessmarkerad uppgift kan således vid en närmare prövning av sekretessfrågan komma att lämnas ut. Det förhållandet att en uppgift i utsöknings- och indrivningsdatabasen inte sekretessmarkerats torde visserligen normalt innebära att uppgiften utan närmare prövning lämnas ut. Rätt att föra talan mot beslut om utlämnande av handling eller uppgift tillkommer emellertid bara den som begärt att få ta del av handlingen eller uppgiften (2 kap. 15 § första stycket tryckfrihetsförordningen och 15 kap. 7 § första stycket sekretesslagen). Den som anser sig bli lidande av att en uppgift lämnas ut kan däremot inte överklaga beslutet (se prop. 1975/76:160 s. 203 f. och prop. 1979/80:2 Del A s. 363).

Regeringsrätten finner med stöd av det sagda att det ifrågavarande beslutet inte är överklagbart. Länsrätten och kammarrätten borde således inte ha prövat frågan om sekretessmarkering av uppgifterna i utsöknings- och

indrivningsdatabasen.

Regeringsrättens avgörande. Regeringsrätten avvisar överklagandet och undanröjer kammarrättens dom samt länsrättens dom såvitt avser frågan om sekretessmarkering.

Föredraget 2005-01-12, föredragande Ehrnrooth, målnummer 5315-04

Sökord: Allmän handlinga övriga frågor; Överklagbarhet

Litteratur: Prop. 1975/76:160 s. 203 f.; prop. 1979/80:2, del A s. 363; prop. 2000/01:33 s. 109-110, 185-191, 193-194 och 225; SOU 2003:99, del 1, s. 201-205; Regner, Eliason och Heuman, Sekretesslagen - en kommentar, s. 9:56-58, 15:9-10, 18-21
